

Orava po roku 1989 – posun od chudoby k prosperite?

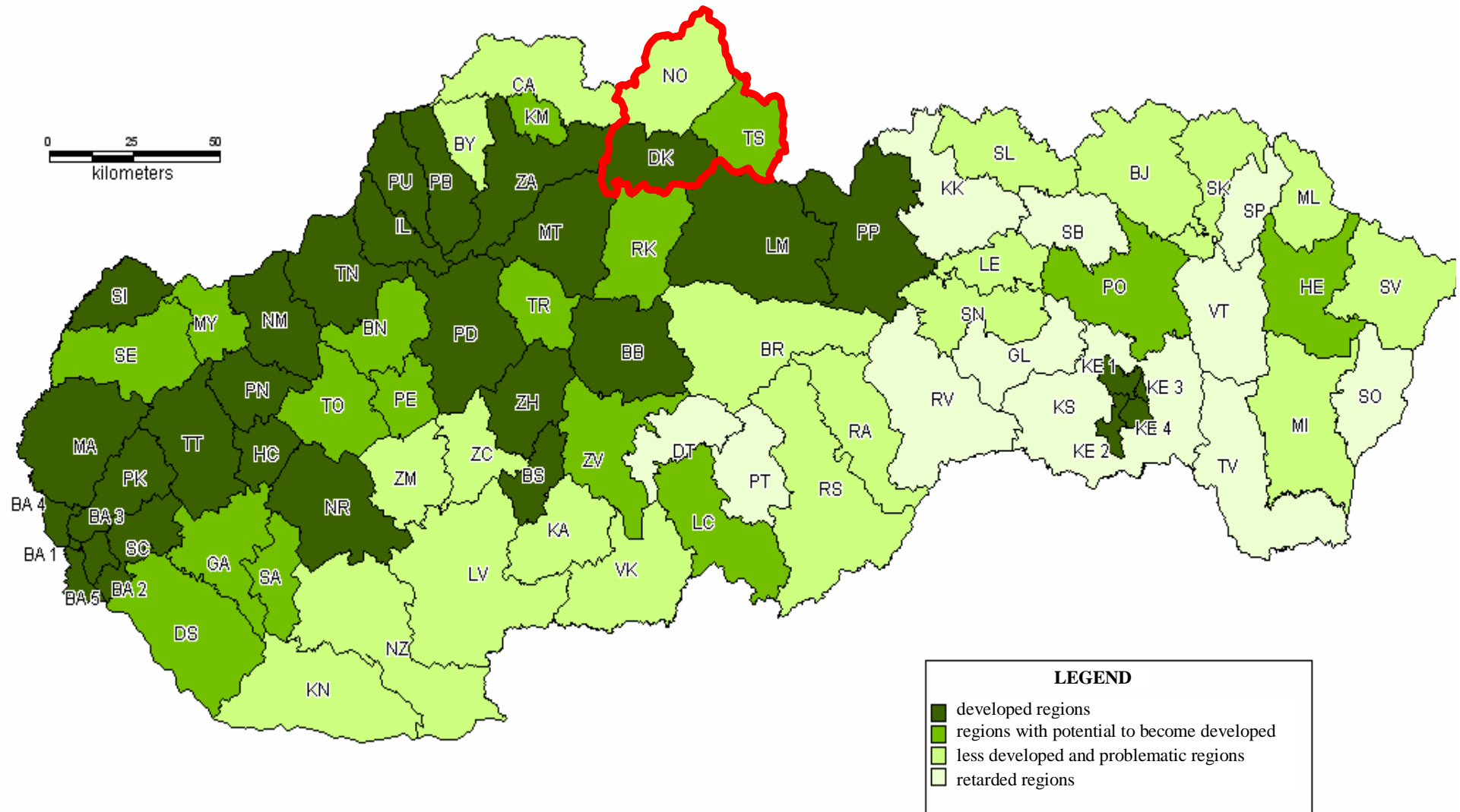
Marcel Horňák, Juraj Majo
Univerzita Komenského v Bratislave
Prírodovedecká fakulta
Katedra humánnej geografie a demogeografie

Táto práca bola podporovaná Agentúrou na podporu výskumu a vývoja na základe zmluvy č. APVV-0579-07 „Jedno miesto – veľa svetov: geografická variabilita životných stratégií v slovenskej spoločnosti“

Orava – tradične chudobný región

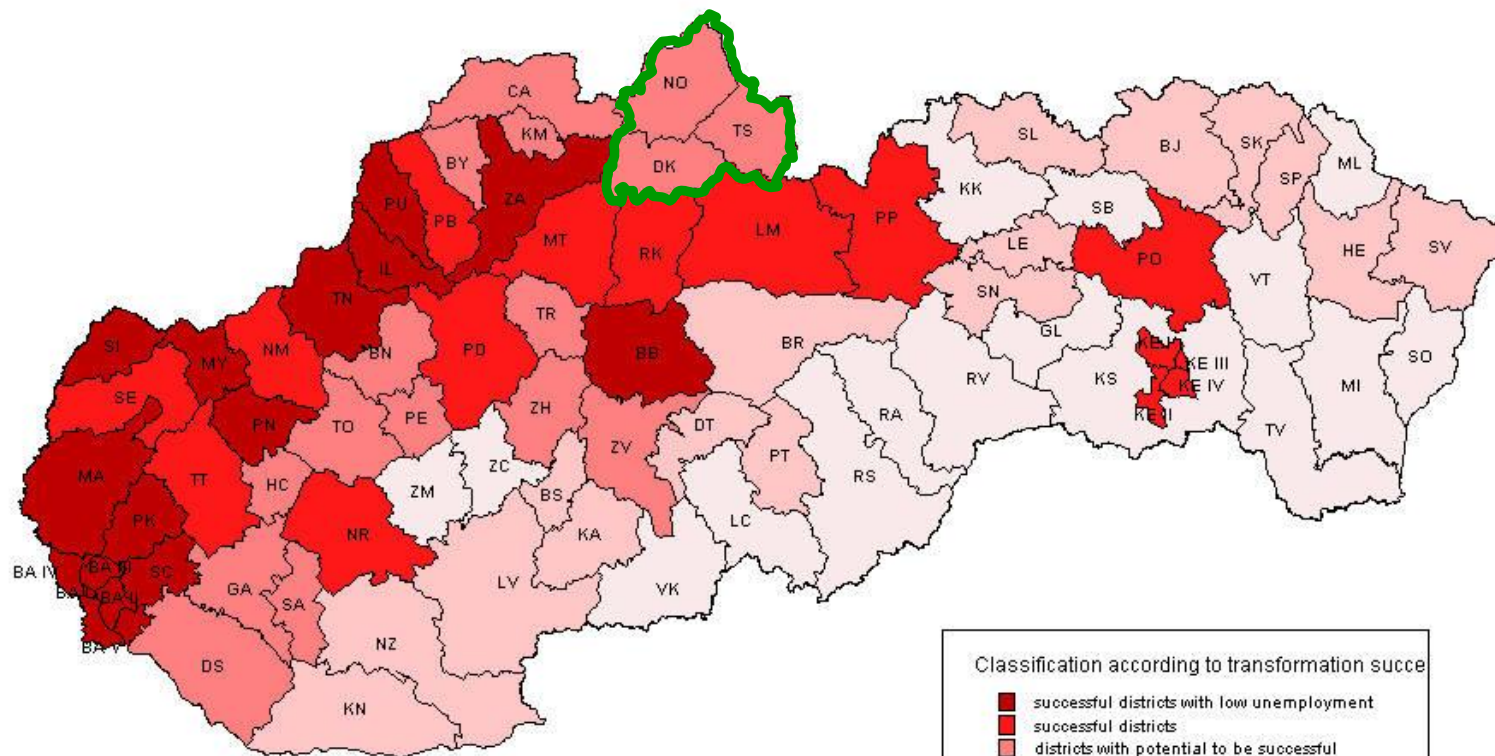
- **obmedzené prírodné zdroje**
- **priestorová izolovanosť (FG bariéry)**
- **dlhodobá periférna poloha v rámci Uhorska**
- **neskorá industrializácia**
- **poloha mimo hlavných dopravných trás**
- **tradične mnohodetná domácnosť**
- **migrácia za prácou/vyst'ahovalectvo**

Slovakia, regional differences (2000)

Source: Kling (2003)

Slovakia, regional classification according to success in transformation (2002)

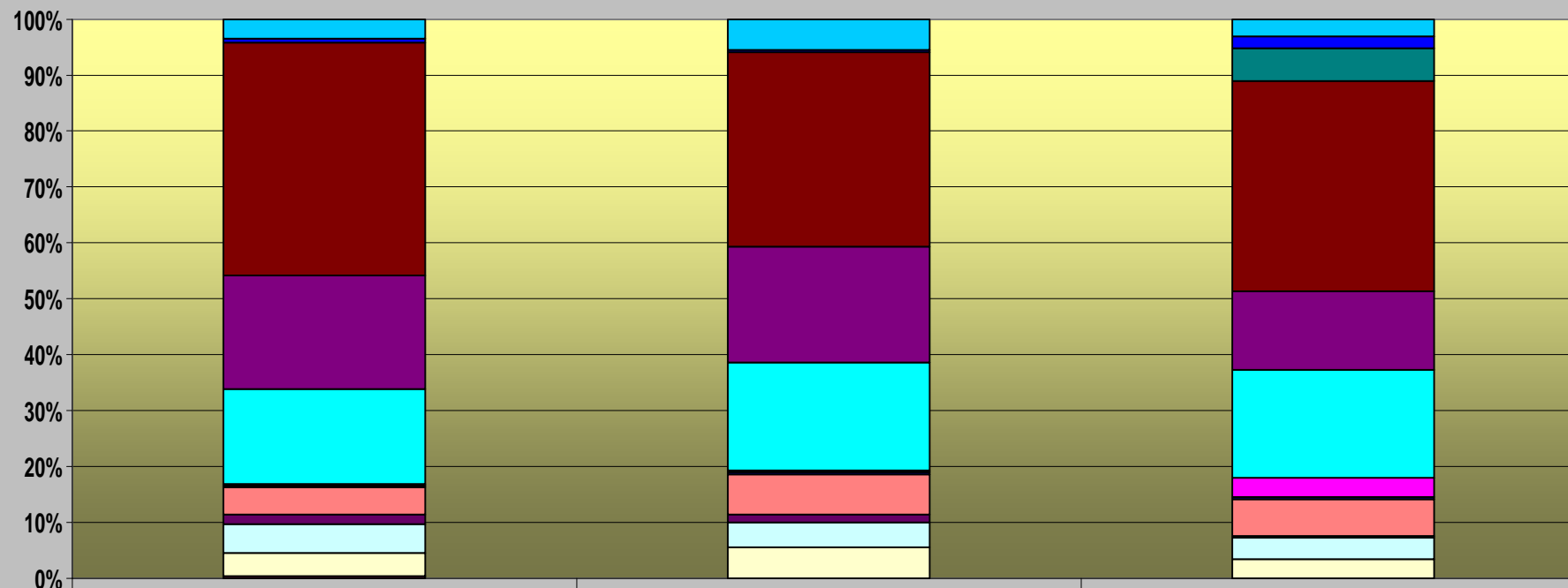

Korec, 2005

Ekonomická a sociálna reštrukturalizácia – faktory, impulzy, potenciál

- 1) poloha regiónu v blízkosti západných hraníc SR
(west-east gradient)
- 2) urbanizácia, koncentrácia obyvateľov do doliny Oravy do lokalít s pracovnými príležitosťami (r. 1961 – 30% obyvateľov v doline Oravy, dnes vyše 40%)
- 3) „šťastná“ štruktúra priemyslu na začiatku transformačnej etapy

Štruktúra priemyslu Oravy podľa počtu zamestnancov (OKEČ, za organizácie 20+)

CA Ťažba energ.surovín	CB Ťažba neenerg.surovín
DA Výroba potravín,nápojov,sprac.tabaku	DB Textilná a odevná výroba
DC Sprac.kože,výroba kož.výrobkov	DD Sprac.dreva,výroba výrob.z dreva
DE Výr.celul.,papieru,výr.z pap.,tlač,vydav.	DF Výr.koksu,rafin.rop.výr.,jadrových palív
DG Výr.chemikálií,chem.výr.,chem.vlákn	DH Výroba výrobkov z gumy,plastov
DI Výroba ost.nekov.minerál.výrobkov	DJ Výr.kovov,výr.kovových výrobkov
DK Výroba strojov a zar. i.n.	DL Výroba elektrických,optických zar.
DM Výroba dopravných prostriedkov	DN Výroba inde neklasif.,nábytok
E Výroba,rozvod elektr.,plynu,vody	

Ekonomická a sociálna reštrukturalizácia – faktory, impulzy, potenciál

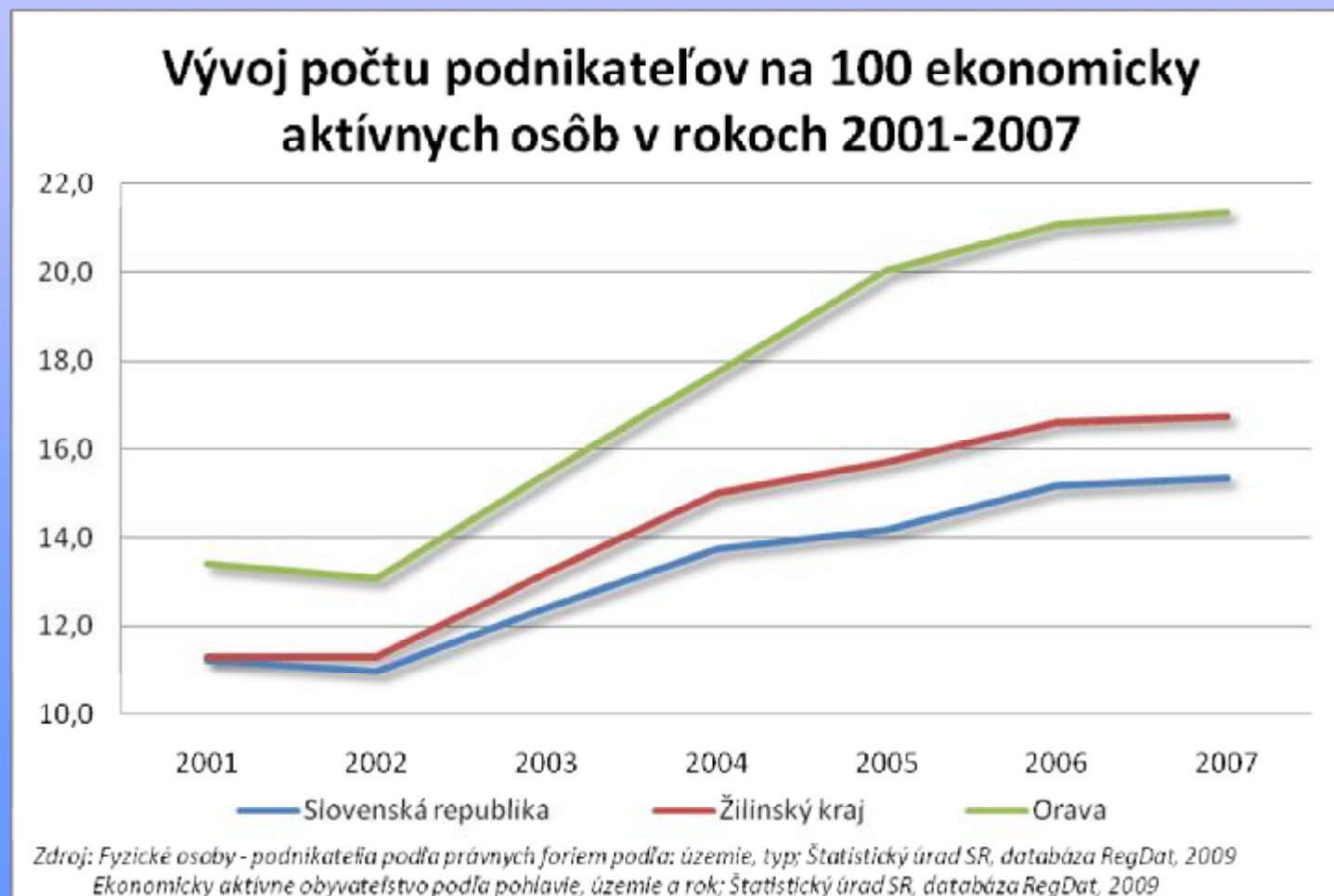
4) výrazná migrácia za prácou

	Podiel odchádzajúcich mužov z ekonomicky aktívnych mužov	Podiel odchádzajúcich žien z ekonomicky aktívnych žien	Celkový podiel odchádzajúcich z ekonomicky aktívneho obyv.	Podiel odchádzajúcich do zahraničia zo všetkých odchádzajúcich	Podiel denne odchádzajúcich zo všetkých odchádzajúcich	Podiel denne odchádzajúcich do zahraničia zo všetkých odchádzajúcich
SR	16,7	11,3	28,0	6,0	77,8	2,85
Žilinský kraj	20,5	13,5	34,0	9,6	79,3	4,74
Orava	22,5	13,7	36,2	9,0	76,9	3,75

Zdroj: Bývajúce obyvateľstvo odchádzajúce do zamestnania, učenia a škôl podľa pohlavia a veku a podľa obce odchádzky a obce dochádzky, Sčítanie obyvateľov, domov a bytov, 2001.

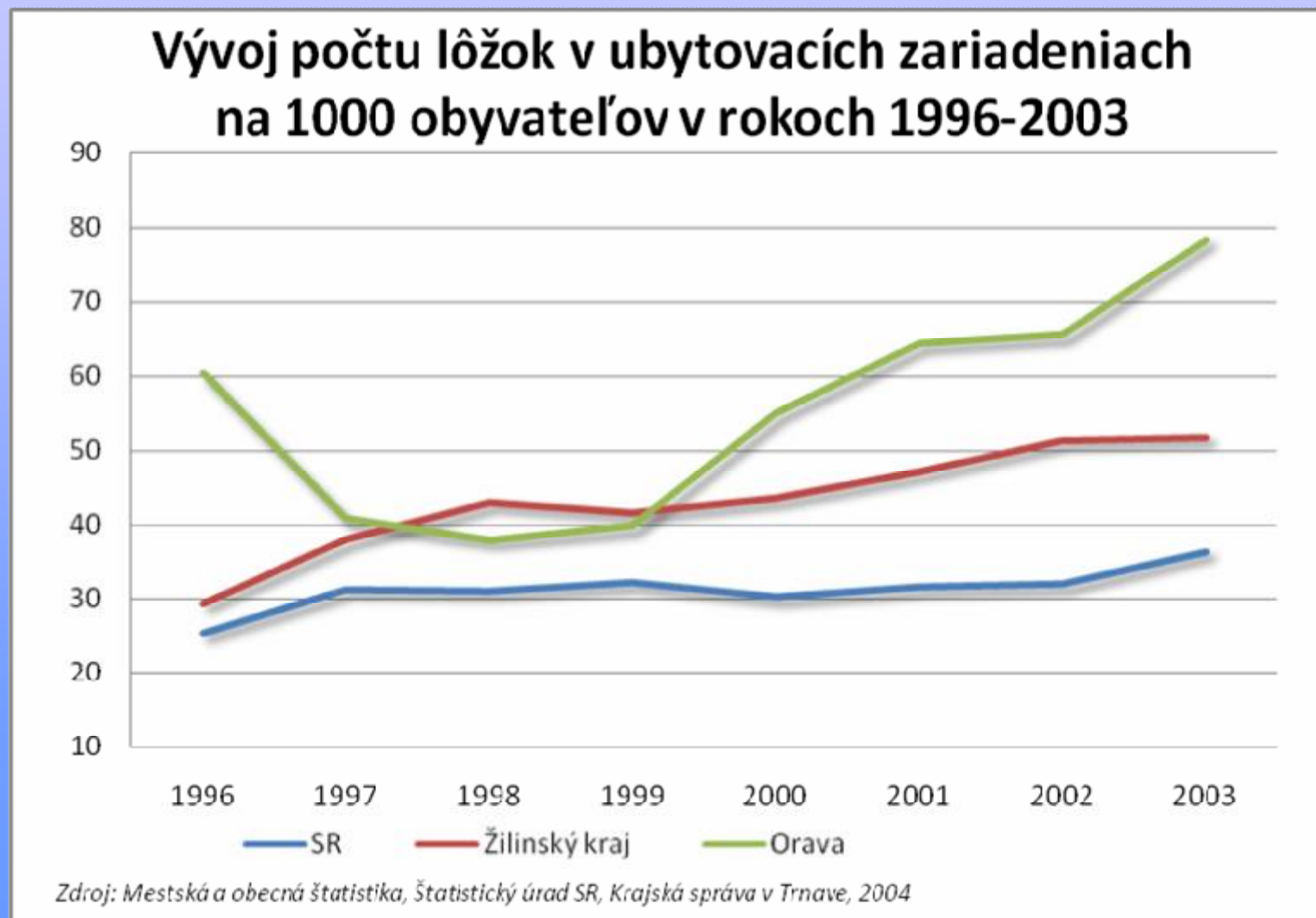
Ekonomická a sociálna reštrukturalizácia – faktory, impulzy, potenciál

5) aktívny postoj k riešeniu finančnej situácie domácnosti

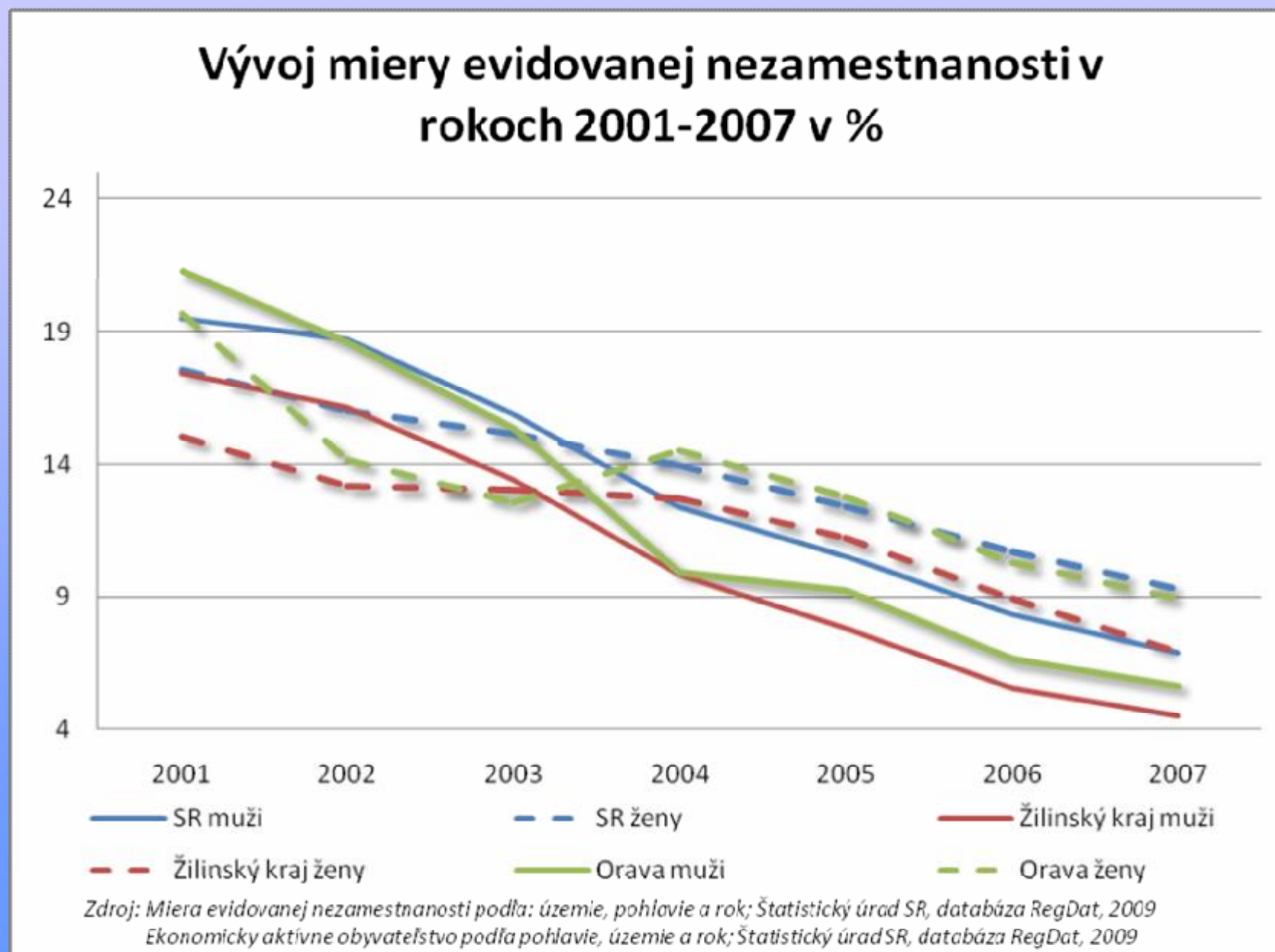

Ekonomická a sociálna reštrukturalizácia – faktory, impulzy, potenciál

6) cestovný ruch ako prostriedok rozvoja

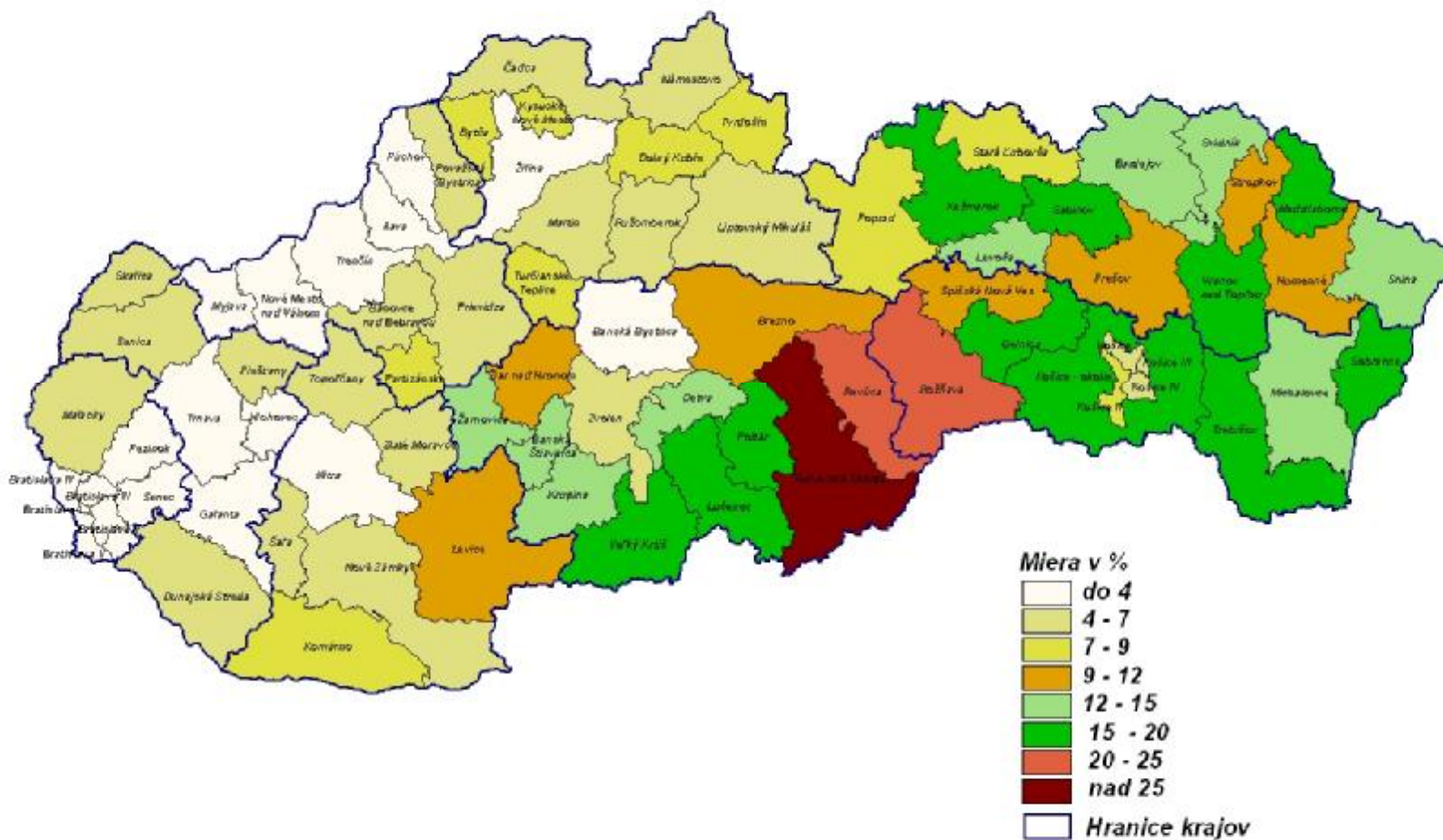

Pozitívny ekonomický a sociálny vývoj Oravy

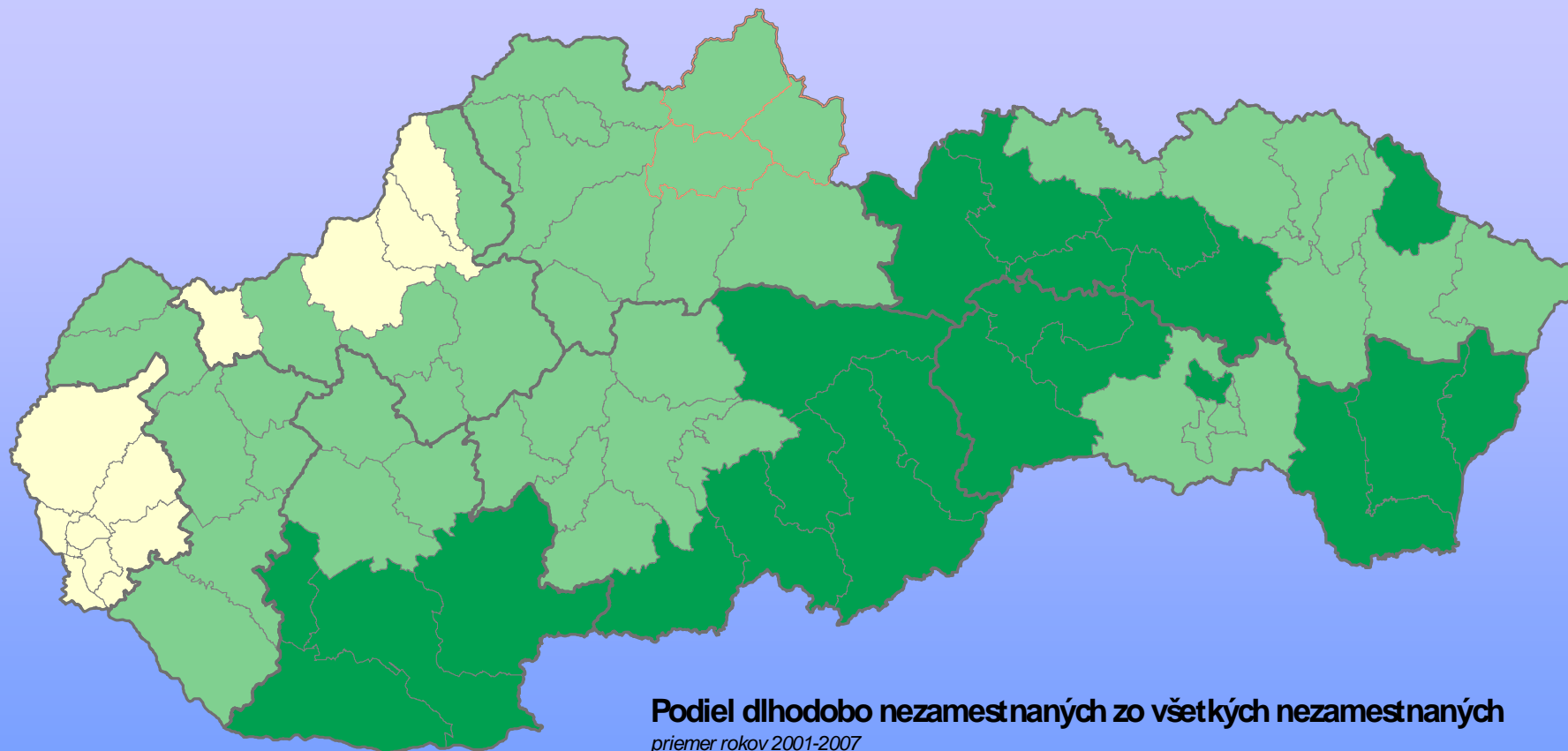

Pozitívny ekonomický a sociálny vývoj Oravy

Miera nezamestnanosti v okresoch SR k 30.11.2008

Pozitívny ekonomický a sociálny vývoj Oravy

Zdroj: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny, 2009

Pozitívny ekonomický a sociálny vývoj Oravy

*Niektoré ukazovatele životnej úrovne domácností Oravy
(údaje sú v %)*

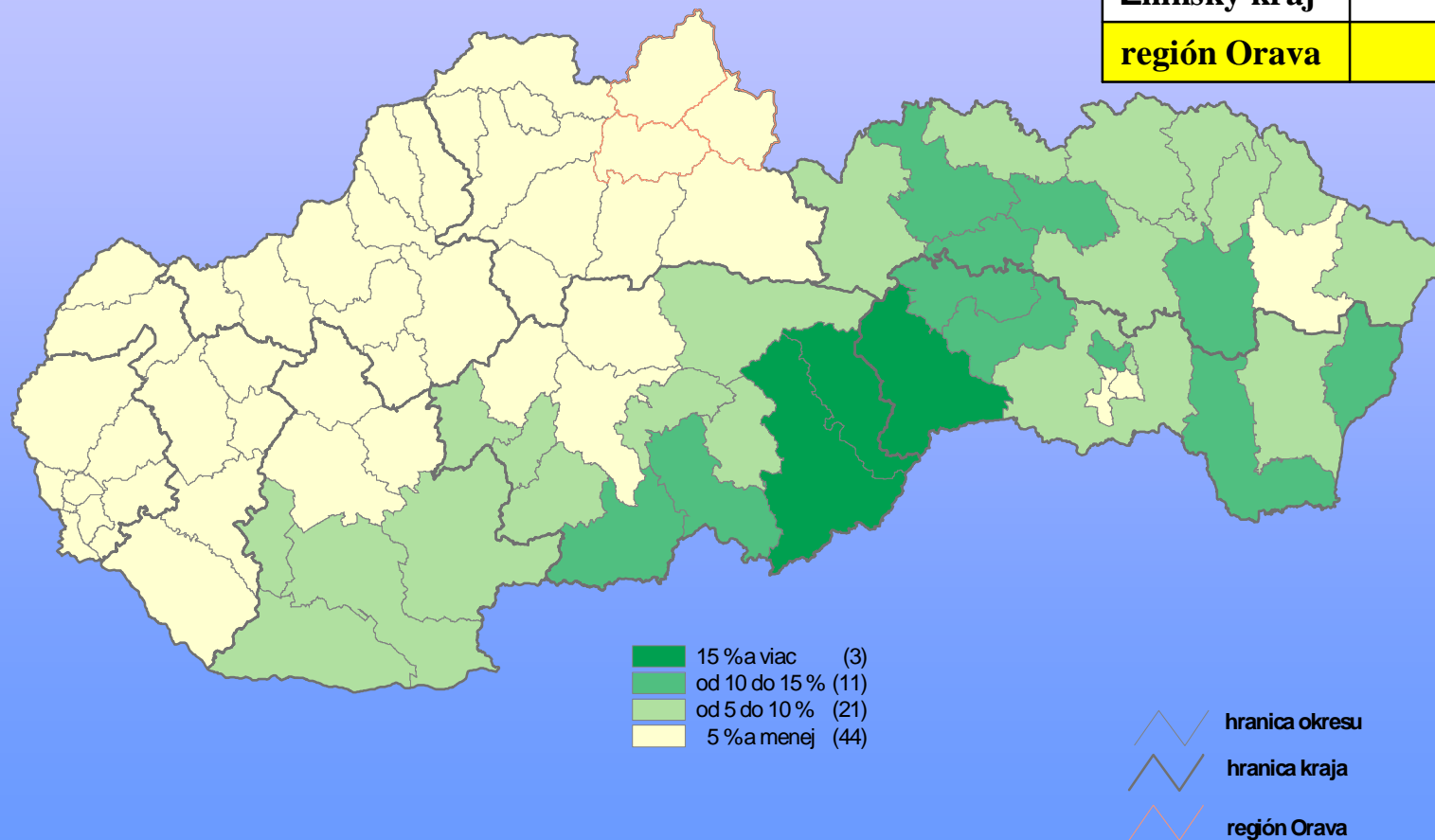
	Podiel domácností s osobným automobilom	Podiel domácností s počítačom s internetom	Podiel rodinných domov IV. (najnižšej) kategórie	Priemerný vek rodinného domu
SR	31,4	2,6	13,6	38
Žilinský kraj	27,7	2,1	12,3	37
región Orava	30,2	1,9	11,7	33

Zdroj: Sčítanie obyvateľov, domov a bytov 2001

Pozitívny ekonomický a sociálny vývoj Oravy

*Obyvateľstvo v hmotnej núdzi
k 1.1. 2009*

	Podiel obyvateľov v hmotnej núdzi (%)
SR	5,34
Žilinský kraj	2,9
región Orava	2,45

Zdroj: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny, 2009

Zhrnutie

- pozitívny vývoj ukazovateľov ekonomického a sociálneho vývoja Oravy
- aktívny postoj obyvateľov Oravy k otázke zamestnanosti, zabezpečenia živobytia domácnosti
- tradičné prvky: migrácia za prácou, mnohohodetné domácnosti

Ďakujeme za pozornosť!

majo@fns.uniba.sk

hornak@fns.uniba.sk